

TIJDSCHRIFT
VOOR
INDISCHE
TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE.

UITGEGEVEN DOOR HET

**BATAVIAASCH GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN
EN WETENSCHAPPEN.**

ONDER REDACTIE

Dr. J. BRANDES

EN

Mr. J. H. ABENDANON.

DEEL XXXIII.

²
BATAVIA.
ALBRECHT & RUSCHE.

's HAGE.
M. NIJHOFF.

1890.

WOORDENLIJSTJE
VAN HET
DIALECT VAN SIKKA
(MIDDEN-FLORES)
VERZAMELD
DOOR
L. F. CALON.

- 1°. Elke klinker is lang:
 - a) als er een andere klinker op volgt,
 - b) als er midden in een woord slechts één medeklinker op volgt,
 - c) op 't einde van een woord.
- 2°. Elke klinker is kort:
 - a) als er een *dubbele* medeklinker op volgt,
 - b) in de laatste lettergreep van een woord dat op een medeklinker eindigt.
- 3°. Van een klinker gevolgd door twee (verschillende) medeklinkers wordt de lengte aangegeven of de uitspraak aangeduid.

Noot: De uitspraak van de uitgangen *ang, eng, ing, ong* heeft veel overeenkomst met de hollandsche uitspraak in de woorden *bang, lengte, ding, long*; bij sommige menschen meer overeenkomst met de fransche uitspraak in de woorden: *aimant, demain, long*.
- 4°. De klemtoon valt altijd op de voorlaatste lettergreep; behalve als anders aangegeven wordt.
- 5°. Het teeken boven eene lettergreep beteekent dat op die lettergreep den klemtoon valt.
- 6°. Het teeken' boven een klinker beteekent:
 - a) boven de *à*, dat die uitgesproken wordt ongeveer als de hollandsche *a* in 't woord *pak*.

- δ) boven de è, ongeveer als de eerste è van 't fransche woord *père*.
- c) boven de ò, ongeveer als de o in 't fransche woord *fort*.
- 7°. Het teeken — boven een klinker duidt aan dat die klinker lang is, het teeken ˘ dat die kort is.

A.

aamborstig (zijn), <i>hoppang</i> .	aanstrijken , <i>beris</i> .
aan , <i>eï</i> ; <i>nora</i> .	aantoonen , <i>doneng</i> .
anaarden , <i>gait</i> .	aanzweepen , <i>keo (djaran)</i> .
aanbeeld , <i>nereng</i> .	aap , <i>roang</i> .
aanbieden , <i>bli</i> .	aardamandel , <i>tanah oeneng</i> .
aanblazen , <i>proepi</i> ; <i>kerró</i> .	aardappel , <i>toeka wolonda</i> ; <i>toeka wawa</i> .
aanblikken , <i>nia</i> .	afscheuren , <i>bakak</i> .
aanbranden , <i>moetoeng</i> .	afschudden , <i>bewat</i> .
aandachtig (zijn), <i>diriep-eppang</i> ; <i>prina ep-eppang</i> .	afspringen , <i>poar</i> .
aandiepen , <i>kessá lemmang</i> .	afstooten , <i>djokok</i> .
aandoen , <i>pellang laboe lobe lipa</i> .	afstroopen , <i>boroet</i> .
aandragen (eten), <i>sereng (ara)</i> .	afvagen , <i>hóok</i> .
aangenaam , <i>eppang</i> .	afwachten , <i>boei</i> .
aangorden , <i>aróet nora tali</i> .	afwijzen , <i>helleng</i> .
aanhalen , <i>gide</i> ; <i>hela</i> .	afzeilen , <i>abo</i> .
aanlengen , <i>gewoen kessá</i> .	alg (roode soort), <i>oetang merak</i> .
aanlokken , <i>ane</i> .	alg (roode soort), <i>kangga àoe</i> .
aannemen , <i>himo</i> ; <i>nala</i> .	alg (groene soort), <i>oetang timo</i> .
aanpassen , <i>pellang rasa</i> .	alg (groene soort), <i>oetang hale</i> .
aanraken , <i>daä</i> .	alg (bruine soort), <i>klogo</i> .
aanrijgen , <i>belak</i> .	alg (bruine soort), <i>klogo bloetok</i> .
aanslepen , <i>ngoro</i> .	alg (blauwe soort), <i>lamoen</i> .
aansporen , <i>assoeng</i> .	alleen , <i>meha</i> ; <i>sădjang</i> .
aanstampen , <i>roteng</i> .	altaar , <i>gràoe</i> .
aanstaren , <i>nia</i> .	ananas , <i>peddang</i> .
aansteken , <i>holo</i> ; <i>tóet</i> .	anker , <i>watoe tara</i> .
aanstellen , <i>bakke</i> .	ankertouw , <i>tali lodung</i> .
aanstooten , <i>hidi</i> ; <i>gewwit</i> .	

ankersteen (achter 't roer), *kanoloe*.
 antwoorden, *tara; dòor*.
 arak, *anis*.
 arbeiden, *goea servisoë*.
 arm (b. n.), *noëng*.
 arm (n. w.), *limang*.
 armband, *mone; gelläng; kalar*.
 asch, *awoe*.
 avond, *wàoen*.
 azijn, *toea mloek*.
 aardbeving, *edo*.
 aarde, *doenia?*; *tanah*.
 aardstorting, *teuweng*.
 acht, *waloe*.
 achtereaan, *baimoeri(ng)*.
 achterste, *oebeng*.
 achteruitgaan, *serré*.
 ademen, *hegga; naïn; plo naïn*.

ader, *oerat*.
 afbrokkelen, *loeroet; tihc; bikoer*.
 afdalen, *lore; lèhór*.
 afdammen, *leppe; reuwang*.
 afdoen, *denna sawe*.
 affuit, *tarapesa?*
 afgieten, *petti*.
 afgrond, *robek*.
 afhakken, *bòok*.
 afklimmen, *lèhór*.
 afkrabben, *koer*.
 afluisteren, *diri*.
 afnemen, *renma; rebong*.
 afpellen, *bio*.
 afperken, *denna lakking*.
 afpersen, *nenni nora ranning*.
 afplukken, *boepoe*

B.

baadje, *laboe*.
 baai, *tahi oeneng*.
 baard, *oemung*.
 babbelen, *toctoer sèng*.
 baden, *hoei*.
 bajonet, *boneta*.
 bak (yarkens-), *denak*.
 bakken, *henna*.
 balk, *ai wigen*.
 ballast, *doela bara*.
 bamboes, *PELLI, pettoen; àer*.
 banaan (pisang), *mocöe*.
 bang, *bràoe*.
 baren, *boea*.
 barmhartig, *bohe kassien*.

bast (klapper-), *rati*.
 bedeesd, *meang*.
 bederf, *mohon*.
 bedroeven, *dexna soesar*.
 bedwelmen, *denna bōe*.
 beeld, *amapoe*.
 been, *wai(ng)*.
 „ (bot), *loering*.
 beest, *binatang*.
 begeeren, *gai; gringán*.
 begieten, *lotak; lekang*.
 beginnen, *poeang*.
 begraven, *terra; nai ata mateng*.
 begrijpen, *raitang*.
 behoefte doen, *wolona; dai*.

beide, <i>roea</i> .	bezoeken (zieken) <i>lako</i> .
beitel, <i>laba</i> .	bidden, <i>ngadji</i> .
bejaën <i>nadong</i> ,	biechten, <i>mengakoe (beta) dosa</i> .
bek, <i>memmoeng</i> .	bij, <i>wane</i> .
bekeeren, <i>dadi eppang</i> .	bijënnest, <i>natar</i> .
bekoren, <i>ane</i> .	bijl, <i>taka</i> .
bel, <i>rèng; woda</i> .	bijten, <i>gii</i> .
beledigen, <i>denna meang</i> .	bijvoegen, <i>kessa</i> .
belooven, <i>djadji; ngarong</i> :	bil, <i>pāān</i> .
beminnen, <i>meggoe (nora)</i> .	binden, <i>bette</i> .
benauwd, <i>noeger</i> .	binnen, <i>wali oene: . . . oene</i> .
beproeven, <i>soba rasa</i> .	bisschop, <i>bispoe</i> .
bereiken, <i>daä</i> .	bitter, <i>baït (baïs)</i> .
berg, <i>iling</i> .	blaas, <i>teliek</i> .
berispen, <i>harang</i> .	blad, <i>rōōn</i> :
berooven, <i>hoema</i> .	blaffen, <i>boea</i> .
bersten, <i>natang; bitak</i> .	blaten, <i>mè</i> .
beschaamd, <i>meang</i> .	blauw, <i>dūāng</i> .
besnijdingsteest, <i>a lameng</i> .	blazen, <i>proepi</i> :
bespotten, <i>tōh lele</i> .	blijde, <i>gringan; wateng heak</i> .
bestijgen, <i>haë; lema</i> .	blijven, <i>dri</i> .
bestrijken met medicijn, <i>pear</i> .	bliksem, <i>hile; klekka hile</i> ;
betalen (schuld), <i>riwa</i> .	blind, <i>matang gois</i> .
betel (sirih), <i>taū</i> .	blinken, <i>hile</i> .
beuzelen, <i>toetoe sèng poi</i> .	bloed, <i>meing</i> .
bevallen, <i>boeä</i> .	bloem, <i>poehoen</i> ;
bevelen, <i>odo</i> .	blok (rijst—), <i>noehoeng</i> .
beven, <i>elling</i> .	blusschen, <i>heowo</i> .
bewaken, <i>djaya</i> .	boek, <i>særat</i> .
bewaren, <i>nai</i> .	bont, <i>kirek</i> .
beweenen, <i>dani (menggōe) no- ra mè</i> .	boodschappen, <i>dewa</i> .
bewegen, <i>keo</i> .	boog, <i>oeter</i> .
bewonderen, <i>kliboer</i> .	boom, <i>poea(ng); ai gitte</i> .
bezegelen, <i>nai tjè</i> .	boomen, <i>toelak</i> .
bezem, <i>oni</i> .	boon, <i>uwe</i> .
	boor, <i>poetik</i> .

boos, *moro*.
 boot, *djong api*.
 borduren, *noedji*.
 borst, *rahång*.
 borst (vrouw-), *oehoeng*.
 borstel, *scrowang*.
 borstelen, *brosso*.
 boven, *reta; reta bawo*.
 bovenarm, *telèr*.
 braaf, *eppang*.
 braden, *henna*.
 braken, *moeta*.
 branden, *nope; api*.
 branding, *djoegan*.
 breed, *klewwang*.
 breken, *boga; bitak*.

cactus, *peddang*.
 chinees, *ata sina*.
 christen, *ata serani*.

daar, *ia bàoe; le-; wawa-; reta-làoe ia*.
 daarna, *baimoering; ia saue; saue*.
 dag, *lerrong*.
 dagelijks, *lerrong-lerrong*.
 dageraad, *poa*.
 dak, *ata; waäk; horong*.
 dal, *dettoen*.
 dalen, *léhor; lore*.
 damp, *noehing*.
 dan, *kokko; ko*.
 dansen, *dogo; djoge; todja*.
 dapper, *raning*.

Tijdschr. Ind. T. L. en Vk., XXXIII.

brengen, *netti; toeng*.
 brief, *socrat natoe*.
 broeder, *woeë; wari; nara*.
 broeiën, *næwoe*.
 broek, *oneng*.
 brommen, *ënger*.
 bron, *poeang; mata*.
 bruiloft, *(a) kawit waroen*.
 bruin, *merak*.
 bruinvisch, *temmoe*.
 buigen, *hoegoe; doening; leo*.
 buik, *taing*.
 buikpijn, *taing blara*.
 buiten, *ewina*.
 bult, *toën tokor*.

C.

cirkel (kring), *lokang*.
 citroen(tje), *moede tello*.
 cigaar, *cigaret, bakko wolot*.

D.

darm, *taing anak; taing doea*.
 dauw, *apoeng*.
 deinzen, *serré*.
 dekken (een huis), *talcker*.
 deksel, *kewwe*.
 delven, *goï; gali*.
 denken, *hœck; metteng*.
 deur, *oehc*.
 deurgat, *wa*.
 deze, *ei; etei*.
 dicht, *lebbé*.
 dicht doen (de hand—), *geggocn*.
 (de deur—), *lebbé*.
 dicht bij, *groö; roö(ng)*.

- die, *ia*; *etia*.
 dienen, *ga gadji* (eigentlich loon ontvangen),
 diep, *lemmang*; *kobék*.
 dier, *binatang*.
 dij, *oebeng deboer*.
 dik, *apar*; — mensch, *bemmoer*
 dikwijls, *dais*
 ding, *kenneha*.
 dobbelen, *djoedi*
 dobbelsteen, *dadoe*.
 doch, *ko*.
 dochter, *mè doe*.
 doek (hoofd—), *tensoe, linsoe*.
 doen, *denna*.
 dom, *ngangan*.
 donderen, *deggo deddo*.
 donker, *roemang*.
 dood, *mate*.
 doodbaar, *tedang*.
 dooden, *batti*.
 doodmaal, *a ata mateng*.
 doodenmis, *missa ata mateng*.
 missa de ponto.
 doof, *tiloeng pekke*.
 doofstom, *ngangan*.
 doopen, *kela oli*; *serani*.
 doopmoeder, *ina serani*.
 doopvader, *ama serani*.
 door, *loning*; *nora*.
 doordringen, *boroe*.
 doorhakken, *bóók*; *dettak*.
 doorn, *baing*.
 doorrijp, *kiessak*.
 doortrappen (de bale—), *lodo*.
- doosje, *barakang*;
 „ voor tabak, *oko saleppa*.
 „ voor kalk, *okan*.
 . . . *ola(ng)*.
 dor, *doeang*; *doeöer*.
 dorp, *natar*; *kloang*.
 dorsten, *mara*.
 draad, *goeroeng*.
 draaien, *gellir*; *pleot*; *pleho*;
 kohe; *baler*.
 draaikolk; *wajer bober*; *wello*.
 drabbig, *kiessak*.
 dragen, *pàoe*; *dàoe*; *hoeöe*; *liöe*;
 kobor; *haper*; *boea*; *biti*;
 leba; *wara*; *woeang*; *tedang*; *koï*.
 drek, *taï*.
 drempel, *plebbeng*.
 drie, *telloe*.
 driemaal, *wai telloe*.
 drift, *antsin*.
 drijven, *bawak*; *keo*.
 drinken, *ninoe*.
 droog, *doeöer*; *mara*.
 droogmaken, *denna mara*.
 droomen, *miping*.
 hardop „ *brawon*.
 druif, *atar*.
 drukken, *pikoet*.
 druppelen, *dolo*.
 dubbel, *roca*.
 duif (groene soort *leppoet*
 groene soort, kleiner *moegeng*.
 gr. vruchten „ *rawa*.
 duif (tortel-), *olong*.
 kleinere tortel, *olong nosor*.

duiken, *moloe*.
 duim, *kikir inang*.
 duister, *roemang*.
 duivel, *setan*.
 duivelsteen, *watoe blapoer; watoe mahe*.
 duizelig (zijn), *waënglèd*.
 duizend, *riwoe*.
 duizendpoot, *lipang*.

dun, *blelèr*.
 durven, *raning*.
 duur, *weling gahoe*.
 duwen, *dodor; naarboven —, pikoet*.
 dwalen, *bano hoelèr; bano hala*.
 dwarlwind, *mocher*.
 dwerg, *padak; koepok*.

E.

eb, *metting lékòr; metting mara*.
 echo, *lia(r) gea*.
 echtgenoot, *luï*.
 echtgenote, *wai*.
 eelt, *parang*.
 één, *ha*.
 éénmaal, *wai ha; ha wat*.
 eeren, *bli hormat*.
 eerst (zijn), *noeloe*.
 eergisteren, *remma roca ei*.
 eertijds, *enahoen; noeloe*.
 eetbaar, *ata a*.
 eeuwig, *enne nari*.
 effen (zee), *tahi blino; tahi ina*.
 effen, *dettoen*.
 egel, *roctoeng*.
 ei, *tello; manoe tellong*.
 eiërdooyer, *tello heret*.
 eiërwit, *totlo boera*.
 eiland, *nochang*.
 einde, *woctoeng*.

eindje b. v. cigaar, *balko nopok*.
 eindigen, *goea sawe baa*.
 eischen, *nenni*.
 elkaar, *wiing*.
 elleboog, *(limang) hioen (g)*.
 en, *mole*.
 eng, *tekkèr*.
 engel, *anjo*.
 enkel (lichdeel), *enak*.
 erbarmen, *sajang nora*.
 erg, *rakkan*.
 erin, *wali oene; reta oene; . . . oene; ei . . . oeneng*.
 ernstig, *moro*.
 erven, *neppèr*.
 erwt, *bocè*.
 eten, *ga*.
 etmaal, *goemang; lerrong ha goemang ha*.
 etter, *nauang*.
 evenaren, *hama-hama nora*.
 eventjes, *hoepit; hilit; pekkit*.

F.

fakkèl, *tosà*.

| familie, *woeë wari*.

feest, <i>pesta</i> ; <i>a</i> met het woord er achter waarvoor men feestviert. b. v. a. kinderteest <i>a woea noerak</i> .	flauwte, <i>waën glèd</i> .
feilen, <i>denna hala</i> ; <i>rasa hala</i> .	flesch, <i>bottir</i> .
figuur, <i>pigoera</i> .	flikkeren, <i>griok</i> .
fijn, <i>aloes</i> .	fluisteren, <i>toetocr ketoe</i> ; . . .
fijnwrijven, <i>kolang</i> .	<i>kaät</i> .
filtreren, <i>tapping</i> .	fluit, <i>klekor</i> .
firmament, <i>debadäk</i> .	fluiten, <i>hiwor</i> .
fladderen, <i>bledjor</i> ; (vlag), <i>kep-pik rewwit</i> .	foelie, <i>boenga pala</i> .
flauw, <i>blattang</i> .	foppen, <i>boehe nora</i> .
	fout, <i>hala</i> .
	franje, <i>rewoek</i> .
	frisch, <i>blirang</i> .

G.

gaan, <i>bano</i> .	gebruikelijk, <i>biassa</i> .
gaar, <i>daha</i> .	gebruiken, <i>pakket</i> .
gaarne, <i>nora gringan</i> .	gedaante, <i>pri</i> .
gal, <i>perroèn</i> .	gedachte, <i>pikir</i> .
galop, <i>boelan</i> .	gedruisch, <i>säk</i> .
galoppeeren, <i>plari boelan</i> .	geel, <i>herèt</i> .
gapen, <i>moa</i> .	geen, <i>cong</i> .
garen z. nw. <i>goeroeng</i> .	geest, <i>alma</i> ; <i>nitoeng</i> .
garenwinder, <i>wolot</i> .	geeuwen, <i>moa</i> .
gat, <i>robong</i> .	geheel, <i>temmang</i> ; <i>temnak</i> .
gebak, <i>soesor</i> .	gehemelte, <i>ngandeng</i> .
gebarenspeel, <i>boboe</i> .	geit, <i>wieding</i> .
gebarsten, <i>natang</i> .	geitebok, <i>wieding lameng</i> .
gebed, <i>ngadji</i> .	gek, <i>waën roemang</i> .
gebeuren, <i>dadi</i> .	gekscheren, <i>grasa</i> .
gebieden, <i>odo</i> .	gelaat, <i>waën</i> .
gebogen, <i>boga</i> ; <i>lekkot</i> .	geld, <i>howang</i> .
geboorteteest, <i>a woea noerak</i> .	geleerd, <i>ngasiang</i> ; <i>bisa</i> .
gebrek, <i>moroen</i> ; <i>koerang</i> .	geleiden, <i>nora</i> ; <i>boekan</i> .
gebruik, <i>sara</i> .	gelijk, <i>hama-hama</i> ; <i>ganoe</i> .

geloof, *persaja*.
 geloofsleer, *agama*.
 gelooven, *persaja*.
 geluid, *liing*.
 gemaskerd, *boboe*.
 gemakkelijk, *noangha*.
 gember, *lea*.
 genezen, *bo-*; *eppang baa*;
 breat.
 genoeg, *doegar*.
 gereed, *sawe baa*; *sedia*.
 gereedmaken, *kella*.
 gescheurd, *behak*; *rawot*.
 gespleten, *bewwar*.
 getuigen, *saksi*.
 geur, *wäoen*.
 geven, *beli*.
 gevoelen, *rasa*; *renna*.
 geweer, *bendi*; *taka lerrong*.
 gewild, *loebak*.
 gewoonte, *biassa*.
 gewricht, *woeöeng*.
 gezond, *eppang*.
 gezwel, *bowo*.
 gierig, *kiir*.
 gieten, *lokka*; *howe*.
 gij, *äoe*; (meerv.) *mioc*.
 ginds, *ia bäoe*.
 gisteren, *merra*.
 glad, *meloer*.
 glas, *kopoe*.
 glijden, *dohor*.
 glimlachen, *toō remming*.

glinsteren, *ilo alok*.
 glooien, *loreng*.
 God, *Amapoe*.
 goed b. n. *eppang*.
 goed z. nw. (wit goed, zoo-
 als keper) *loeheng boera*;
 (zwart goed) *loeheng mi-*
 tang.
 goederen (bezittingen), *nga-*
 woeng.
 goedkoop, *weling eppang*.
 golf, *batta*; *ebo*.
 gooien, *roga*; *siring*.
 goot, *tereng*.
 gordijn, *tanding*.
 goud, *bahar*.
 graad, *lappi*.
 graanschuur, *brinet*; *ronang*.
 graat, *iang loering*.
 graf, *kewwo*.
 granaatappel, *dalima*.
 gras, *wāän*; *rü*.
 graveeren, *masi*.
 grazen, *ga wāän*.
 grijpen, *raä*.
 groen, *dāäng*.
 groente, *oetang*.
 grond, *tanah*.
 groot, *gette*; *mogor*.
 grootmoeder, *doea*.
 grootouders, *doea po moang*.
 grootvader, *moang*;
 grot, *liang*.

H.

haag, *lakking*.

| haai, *iöe*.

- haak** (visch-), *kawir*.
haan, *manoe ama*.
haar, *alang*; *alang rōon woe-*
loeng;
haard, *liat*.
haarkam, *oeroet*; *hoebit*.
haarknippen, *goeti alang (rōon)*
haasje (filet), *issi longgo*.
haastig, *ropo*.
haat, *soeding*.
hagedis, *oegoe*; *oeba*; *tikke*;
oti.
hak, *oedeng*.
hakkelen, *ngūäk*.
hakken, *bòök*.
hakmes, *rodieng*; *porong*.
halen, *nala*.
half, *ha pappang*; *ha ola*.
halm, *woelir*.
hals, *aróen*.
ham, *wawi pān*.
hamer (houten-), *palo*; (ijzeren-)
dota.
hand, *limang*.
handelen, *contratoe*; *plcöer*;
dagang.
handvol, *eggoc*.
hanekam, *hotok*.
hanespoor,
 „ *natuurlijke*, *woegoen*.
 „ *kunstmatige*, *tadjing*.
hanenvechten, *tadji manoe*.
hangen o. en b. *teong*.
hard, *watoeng*; *trang*; *gette*;
warang.
harmonica, *sōrmella*.
hars, *nanang*.
hart, *pochoen*; (overdrachte-
 lijk) *wateng*.
hartstocht, *antsing*.
haten, *soeding*.
hebben, *norang*.
heden, *ena*.
heel, *temmang*; *temmak*.
heen, *henen*, . . . *na*.
heenbrengen, *toēn(g)*.
heer, *moang*.
heesch, *sēr*.
heet, *gahoe*.
heiden, *ata iwang*; *ata crowe*;
djentiew (djentioe?).
heks, *ata oeēng*.
helder, *linok*.
helft, *ha pappang*; *ha ola*; *ha*
ocpoe.
hellen, *loreng*.
helpen, *lakang*; *koedir?*
hem, *nimoe*.
hemel, *ceoc*.
hen, *rimoe*.
hen (kip), *manoe inang*.
hengelen, *bitoe*.
hengst, *djaran lameng*
herinneren, *hoek?*
hersenen, *otek*.
hert, *roeha*.
hertsgewei, *roeha tarang*.
heup, *ngisoeng*,
heuvel, *wolong*.
hier, *lalei*; *cī báoe*.
hij, *nimoe*.
hijschen, *ore*; *loeloeng*.

hikken, *helloek*.
 hinken, *singge*.
 hinneken, *ngioek*.
 hitte, *dara*.
 hobbelig, *nappoen wolong*.
 hoe, *ganoepai*.
 hoed, (grootte-) *songko*; (kleine)
 sobok.
 hoef, *koemak*.
 hoesten, *doö*.
 hoeveel, — *pira*.
 hond, *ahoe*.
 honderd, *hangasoe*; *ngasoe ha*.
 honger, *moroen*; *gewwá taing*
 gieng.
 honing, *wane meing*.
 hoofd, *alang*.
 hoofdhaar, *alang*; *alang rōön*.
 hoofdman, *ata moang*.
 hoog, *gahar*.
 hooren, *renna*.

hoorn, *tarang*.
 hoos (in zee), *oeroen bocär*.
 hopen, *metteng toma*.
 horzel, *oeäng*.
 hout, *ai*;
 houtskool, (gloeiende-) *api wa-*
 rang; (gedoofde), *api woe-*
 lang.
 houwen, *boök*.
 huichelen, — *boche*; *denna*
 boche.
 huid, *oclit*.
 huidziekte, *wawi iloer*.
 huig, *maang anak*.
 huilen, *noeang*.
 huis, *oring*; *leppo*.
 hun, *rimoeng*.
 huren, *lagan*.
 hurken, *dri gisir*.
 huwen, *kawit*.

I.

iemand, *bia ha*.
 iets, *kenneha*; *apa-apa*.
 ijlen, *plari*.
 ijsvogel, *kadóer*.
 ijverig, *bloegoeng*.
 ijzer, *rebboe*.
 ik, *aöe*.
 in, *ei*; — *oene*.
 inderdaad, *yolo*; *demmeng*.
 indoen, *bihi*.
 indrukken, *oenek*; *ennek*.

inenten (pokken) *korek bello*.
 ingaan, *tama*; *logoe*;
 inham, *tahi oeneng*.
 inpakken, *boeta*.
 inschenken, *ti*; *pola*.
 inslikken, *mella*.
 insmeren, *raing*.
 instorten, *bloeroeng*.
 inwikkelen, *boeta*.
 inzouten, *nai nora hini*.
 ivoor, *bala*.

J.

ja, <i>e.</i>	jonger (mensch), <i>ata wari.</i>
jaar, <i>liwang.</i>	jong (v. dier), — <i>anak.</i>
jagen, <i>rakang; passak kenne- ha horong.</i>	jongeling, <i>tibo lameng.</i>
jeuken, <i>gattar.</i>	jongen (werpen), <i>baït.</i>
jicht, <i>blara niloek</i>	juin, <i>somoc; hoena.</i>
jong, <i>noerak.</i>	juk, <i>pine.</i>

K.

kaal, kale plek, <i>silar.</i>	kauwen, <i>mamma; reggo.</i>
kaars, <i>taroë.</i>	keel, <i>boïer.</i>
kaart, <i>soerat.</i>	kennen, <i>raitang.</i>
kaarten, <i>djoedi mochang; djoe- di soerat kessik.</i>	ketel, <i>sere.</i>
kabaai, <i>laboe.</i>	keten (hals-), <i>lodang.</i>
kaf, <i>pare wòot.</i>	ketsen (geweer), <i>mita.</i>
kakebeen, <i>pagoeny.</i>	ketting, <i>koerinti.</i>
kakelen, <i>gekon; kokko hek.</i>	keuken, <i>awoe; oring oea a.</i>
kaketoe, <i>wkak.</i>	kiel (v. schip), <i>koemoek.</i>
kakkerlak, <i>limang wàock peggi.</i>	kiemen, <i>tóeboek; tawa.</i>
kalfateren, <i>hellèt; reppz errete.</i>	kies, <i>ahang</i>
kalk, <i>apoer.</i>	kiezen, <i>lii; galeng.</i>
kalken, <i>lepa.</i>	kijken, <i>nia; ileng.</i>
kamer, <i>bilik.</i>	kikvorsch, <i>bluwer.</i>
kammen, <i>oeroet; oebit.</i>	kin, <i>aroen.</i>
kan, <i>kopoe wajer; kopoe kopi.</i>	kind, <i>mè.</i>
kanarieboom, en vrucht, <i>kodja.</i>	kip, <i>manoe.</i>
kanon, <i>pesa (pessa).</i>	kist, <i>petti.</i>
kapok, <i>bola; kappa.</i>	klakkebus, <i>bōēs.</i>
karbau, <i>hi gette.</i>	klank, <i>liing.</i>
kat, <i>meong.</i>	klappen (in de handen), <i>basa.</i>
katrol, <i>kalar.</i>	klapperrot, <i>laöe.</i>
	kleed (v. man), <i>lipa.</i>

kleed (v. vrouw), <i>oetang</i> .	koning, <i>ratoc</i> .
klein, <i>kessik; kettik; doï</i> .	koningin, <i>doea ratoc</i> .
kleinkind, <i>poe</i> .	„ regeerende, <i>ratoc ata doea</i> .
kleven, <i>reggét</i> .	koninkrijk, (<i>h</i>) <i>oekoem</i> .
kleverig, <i>tét</i> .	koopen, <i>botter</i> .
klikken, <i>loreng</i> .	koord, <i>tali</i> .
klimmen, <i>palet; ploör; lema; haë</i> .	koorts, <i>gahoe</i> .
klinken, <i>lüng</i> .	koper, <i>gellang</i> .
kloek, <i>manoe inang</i> .	koperdraad, <i>kawat</i> .
klooven, <i>soeri; kläk</i> .	kopje, <i>sauang</i> .
kloppen (op de deur), <i>nedèr</i> .	korrel, <i>wolo</i> .
knagen (muis), <i>prék</i> .	kort, <i>boeloek</i> .
knellen, <i>gripet</i> .	kosten, <i>weling</i> .
knetteren, <i>reppet</i> .	koud, <i>blattang</i> .
knie, <i>toer</i> .	kraag, <i>laboe aroéng</i> .
knielen, <i>nidi; weni</i> .	kraai, <i>kān</i> .
knijpen, <i>bemme; goemit; kemmit</i> .	krab, <i>oeï</i> .
knijptang, <i>kemmit</i> .	krabben, <i>garo; gewwo; gorak</i> .
knippen, <i>goeti</i> .	krachtig, <i>teggór</i> .
knipoogen, <i>kreggoe; bren brion</i> .	krekel, <i>kireng</i> .
knoeien, <i>goea</i> .	kreupel, <i>djellong</i> .
knoop, <i>wocöen; kausing</i> .	krijgen, <i>toma</i> .
knoopen, <i>betté matang</i> .	kring, <i>lokan</i> .
knorren (varken) <i>moesar; kék</i> .	kris, <i>soepi; pendo</i> .
koek, <i>soesor</i> .	krokodil, <i>koboe</i> .
koffie, <i>kopi</i> .	kroon, <i>kroa</i> .
kogel, <i>bendi anak</i> .	kruidnagel, <i>sinke</i> .
koken, <i>poera; hoena</i> .	kruipen, <i>lolo; godo</i> .
kolf, <i>katan</i> .	kruis, <i>krōs</i> .
kom, <i>makok</i> .	kruisboot, <i>lroעים</i> .
komkommer, <i>oto</i> .	kruit, <i>areng</i> .
komeet, <i>dala ladong</i> .	krulhaar, <i>alang krogo</i> .
komen, <i>boëe; maï</i> .	kuchen, <i>rčheng</i> .
kompas, <i>padoma</i> .	kuif (vogel), <i>hotok; (paard), waën</i> .
	kuiken, <i>manoe anak</i> .

kuil, *lemmang*.
 kuit, *tiang tellong*.
 kundig, *ngasiang*.
 kunnen, *newwang*.
 kurk, *bottir matang*.
 kussen z. nw. *loni*.
 kwaad, *hala*.

kwartel, *wōēt*.
 kweeken, *bekkat*.
 kwellen, *denna soesar*.
 kwetsen, *lahéin*.
 kwijlen, *tear*.
 kwijnen, *blaïn?*
 kwispelstaarten, *begor*.

L.

laadstok, *pekkadör*.
 laag, *boelok*.
 lachen, *tōō*.
 ladder, *dūāng*.
 laden, *boeang*.
 lam z. nw. *lēmboe anak*.
 lam b. n. *ata pipak*.
 lamp (inlandsch), *pelita*; *ola nilong*; *lampo*.
 land, *tana*.
 lang, *blōng*; *nane*.
 langzaam, *doi-doi*; *kessikkessik*; *nane*.
 lans, *ole*.
 lap, *dabak*.
 lappen, *nai dabak*.
 lasschen, *soebe*.
 later, *baimoering*.
 lauw, *mōēt*.
 leder, *sappi oelit*.
 ledig, *nellar*; *brinet*.
 ledigen, *denna nellar*; *howe*.
 leelijk, *hemmoe*.
 leenen, *sogong*.
 leeren (onderwijzen), *doneng*.

leeren (aanleeren), *prender*.
 leggen, *nai*.
 „ eieren *dello*.
 lei, *watoe arang*.
 leiden, *dete*.
 lekken, *mò*.
 lekker, *eppang*; *menniek*.
 lel (oor —) *tiloeng ladjar*.
 lende, *lear*.
 lepel, *hoeroe*.
 leunen, *lèr*.
 leven, *moret*.
 lever, *wateng*.
 lezen, *gatta*.
 lichaam, *tebbong*.
 licht (v. kleur- *blamoen*.
 „ groen *dāān noerak*.
 „ (niet zwaar), *heak*.
 lied, *naroek*.
 liet, *mior*.
 liefhebben, *meggoe*.
 liggen, *doeë*.
 lijden, *pië*.
 lijfhaar, *sambeng*.
 lijn (visch —) *lerreng*.

likdoorn, *oena*.
 likken, *lea*.
 limoen, *moede tello*.
 linker, *wiri*.
 lip, *wiwir*.
 loeren, *plemeng; kolot*.
 lokken, *ane*.
 loop (v. geweer) *wewoer*.
 loopen, *plari*.
 losbreken, *bettá*.
 losmaken, *laü; lessok*.

luchten, *wori*.
 lucifer, *ai weris; ai api*.
 lucifersdoosje, *ai weris alang*.
 lui, *waën boera; waën lōēk*.
 luiden, *reyo gong; goba gong*.
 luis, *oetoe*.
 luisteren, *prina; renna*.
 luizen zichzelf—), *modjo alang;*
 (een ander laten zoeken) *doōe*
alang; alang geroēt alang;
denning alang.

M

maag, *lekeng*.
 maagpijn, *wateng blara*.
 maagd, *wai bocang*.
 maal (keer), *wai*.
 maalstroom, *oeroen boar*.
 maan, *woelan*.
 donkere maan, *woelan roe-*
mang.
 nieuwe maan, *woelan nitang*.
 volle " " *matang*
bennoe.
 halve " *woelan geloer*.
 maand, *woelang*.
 macht, *koewassa*.
 mager, *roegoe*.
 maïs, *adjawa; lele*.
 mak, *broe*.
 maken, *denna*.
 man, *ata lai; lai*.
 mand, *kata; rimbing*.
 mangga, *paö*.

manen, *roesoeng; (rechtstaan-*
de) komang.
 manier, *sara*.
 markt, *reggan*.
 maskeren, *boboe*.
 mast, *mangoen*.
 mat, *oha*.
 matras, *kama*.
 mauwen, *lōng*.
 medaille, *meöe*.
 mede, *nora*.
 mededeelen, *maä*.
 medelijden (hebben) *sajang*
nora; meggoe nora; hoek
nora.
 medecijn, *ai plea*.
 meel (rijste —), *teppong;*
 (maïs —), *adja lōēk*.
 meer, *toi*.
 melk, *oehoen wajer*.
 melken, *perra*.

meloen (water--), <i>dimoeng</i> .	moesson, (west-) <i>woelan warat</i> ;
men, <i>ata</i> .	(oost-) <i>woelan timoe</i> ; <i>woe-</i>
mengen, <i>gewoen</i> .	<i>lan dara</i> .
mensch, <i>ata</i> ; <i>atabiang</i> .	moeten, <i>naha</i> .
merg, <i>koeras</i> .	mompelen, <i>prepoe moekoek</i> .
merk, <i>tadang</i> .	mond, <i>memmoeng</i> ; <i>wāang</i> .
merken, <i>tadang</i> .	mondtrom, <i>ego</i> .
merrie, <i>djaran inang</i> .	mooi, <i>mior</i> ; <i>sareng</i> .
mes, <i>toedi</i> ; <i>kiat</i>	moot (visch —), <i>lating</i> ; (spek
met, <i>nora</i> .	—), <i>logon</i> .
meten, <i>hoeër</i> .	morgen, <i>loeät</i> .
middag, <i>lerro dettoe</i> .	morsen, <i>loka</i> .
midden, <i>lora hama</i> ; <i>lorang</i> .	mot, <i>timo</i> .
mier, <i>merre</i> , (witte mier) <i>malor</i> .	motregen, <i>oeran reli</i> .
mikken, <i>pereng</i> .	mouw, <i>laboe limang</i> .
millioen, <i>ribo rabbo</i> .	mug, <i>heppoen(g)</i> .
milt, <i>woerang</i> ; <i>bokak</i> .	muis, <i>teöe</i> .
misdoen, <i>denna hala</i> .	muizenval, <i>kōmberöë</i> ; <i>sedda</i> .
misselijk, <i>bōē</i> ; <i>wateng bennoe</i> .	muskaat, <i>pala</i> .
moede, <i>bellèr</i> .	muskiet, zie: <i>mug</i> .
moeder, <i>ina</i> .	mutsje, <i>sobok</i> .
moeilijk, <i>soesar</i> .	muur, <i>kotta</i> ; <i>gebbi</i> .

N.

na, <i>baimoering</i> .	naäpen, <i>hiri</i> .
naad, <i>woeën</i> .	naar, <i>le</i> —; <i>wawa</i> —; <i>rela</i> —;
naaien, <i>rait</i> .	<i>läoe (na)</i> .
naakt, <i>holar</i> .	nabij, <i>groö</i> ;
naald, <i>loehier</i> .	nabootsen, <i>hiri</i> .
naaldekop, <i>loehier robong</i> ;	nacht, <i>goemang</i> .
<i>loehier alang</i> .	nadenken, <i>hoek</i> ; <i>kameng</i> .
naam, <i>narang</i> .	nagel, <i>oenoeer</i> .

naroeven, *bōōng*.
 nat, *gemma*.
 nauw, *tekkèr*.
 navel, *poehèr*.
 navolgen, *depo*.
 nazeggen, *orot*.
 nederhurken *dri gisir*.
 nedervallen, *batoe*.
 neef, *poe; kera*.
 neen, *eong*.
 neerleggen, *toeng*.
 negen, *hiwa*.
 negentig, *poeloe hiwa*.
 neigen, *gerra djongo*.
 nek, *longer*.
 nekkuiltje, *toger*.
 nemen, *remma; nala*.
 nergens, *eī ola iwa* (met 't ont-
 kenningswoord bij 't werk-
 woord).

nest, *koewoen(g)*.
 net b. n., *meloek*.
 net z. nw. *rabang; poeket*.
 neus, *iroeng*.
 neusgaten, *iroen robong*.
 nicht, *poe; woeë; wari*.
 niemand, *enne bia ha di eong*.
 nier, *woea(ng)*.
 niet, *eong; enne*;
 niet kunnen, *rehi; kake?*.
 niets, *enne apa-apa; eong*.
 nieuw, *waróen; wòò*.
 niezen, *wennang*.
 nijpen, *gewwo*.
 nog, *laën; mole*;
 nok, *boewocng*.
 nu, *enatei; toma tei*.
 nuchter, *pië laën*.

O.

ocharm, *sajang e*.
 ochtend, *kawoe*.
 of, *ko*.
 offeren, *tōēng*.
 oksel, *keliek*.
 olie, *lengi*.
 olifantstand, *bala*.
 om, *loning*.
 omarmen, *gipoe; gaü*.
 ombinden, *boēng*.
 ombuigen, *lekkot? leö*.
 omdraaien, *pleho; baler*.
 omgaan, *bano leko*.
 omhakken, *roa; gopi*.

omhangen, *benoe*.
 omheinen, *denna lakking*.
 omheining, *lakking*.
 omhoog, *rela bawo*.
 omkantelen, *kebbe*.
 omkeeren (zich), *krebbèk*.
 omkijken, *menong; hewot;*
rewot;
 ommuren, *kotta*.
 omringen, *gerra giling*.
 omruilen, *seloen*.
 omsingelen, *likon*.
 omsluiëren, *lomboeng*.
 omspitten, *sangko*.

- omstrecks } *ganoe.*
 omtrent }
 omvallen, *batoe.*
 omvaren, *gole.*
 omwikkelen, *boeta.*
 omwinden, *boëng.*
 omwisselen, *seloen.*
 omwroeten, *mokar.*
 omzoomen, *woedjoe.*
 onderdaan, *biang.*
 ondereenmengen, *gewoen; sam-
 poer.*
 onderpand, *sala.*
 ondersteunen, *soedar.*
 ondeugend (zijn), *laët; dea;*
 onderzoeken, *parissa.*
 onkruid, *oetoer; wāin.*
 onrijp, *doëng.*
 ons, *aming; itang.*
 ontblooten, *sikoe.*
 ontginnen, *toëän.*
 ontkleeden, *legga*
 ontkomen, *lose.*
 ontmoeten, *reggan nora.*
 ontspannen (boog), *pleppar
 oeter.*
 ontoereikend, *doëang.*
 ontvangen, *himo.*
 ontvouwen, *bekkan.*
 ontwerpen, *rawin.*
 onzijdig (in oorlog) *toekan.*
 oog, *matang.*
 oogappel, *matang warang.*
 ooglid, *matang wuwir.*
 ooi, *tëmbœ inang.*
 ook, *di; ege; moga.*
- oom, *poe lameng; tiõe.*
 oomzegger, *poe.*
 oor, *tiloeng.*
 oorbel, *tarowe; soewon.*
 oorkussen, *loni.*
 oorzaak, *poeang.*
 op, *eï; reta;*
 opaarden, *gaït.*
 opborrelen, *bobok.*
 opdat, *denna.*
 openen, *dië; (mond), nganga;
 (oog), bilok.*
 openplaats, *woër.*
 opgaan, *haë.*
 ophalen, *ore; loeloeng.*
 ophangen, *teong; weki adja.*
 opheffen, *regin.*
 ophitsen, *assoeng.*
 ophoopen, *kotta; abon.*
 ophouden, *nari.*
 opnemen, *hōor; teking.*
 oppassen, *djaga; (zicken—),
 awang . . .*
 oprapen, *lū.*
 oprispen, *derro.*
 oprollen, *loeloe.*
 opspringen (ergens), *soar;
 hoar.*
 opscheppen, *hoko; hoeroe.*
 opstaan, *hogor.*
 optrekken, *ore; loeloeng.*
 opvangen, *tere.*
 opvoeden, *bekkat.*
 opvullen, *gabo.*
 opwaaïen, *aning hōor.*

opwarmen, <i>denna gahoe walong.</i>	overloopen (water over een dam), <i>loan.</i>
opwekken, <i>rego.</i>	overmorgen, <i>remma roea.</i>
opwinden, <i>boëng; bower.</i>	overplaatsen, <i>nehèk.</i>
opwippen, <i>balok; baton; bito balong.</i>	overreiken, <i>diat.</i>
opzetten, <i>bakke.</i>	overstroming, <i>ba gette.</i>
opzwellen, <i>bowo.</i>	overstappen, <i>langgar.</i>
oud, <i>moang; goëng; bloepoer.</i>	overtreden, <i>hama; toi.</i>
ouder, <i>moang to; (van twee), ata woë.</i>	overtreffen, <i>toi.</i>
ouds (van), <i>enahoen.</i>	overvloedig (v. dieren), <i>sebboe; (v. menschen en dieren), kloeroet kloret.</i>
overgeven, <i>moeta.</i>	overvragen, <i>nenni weling rakkau.</i>
overgieten, <i>ti, howe.</i>	overwegen, <i>tibang walong.</i>
overige, <i>wòt.</i>	overwègen, <i>hoek; kameng.</i>
overkoken, <i>poera lokka.</i>	overwennen, <i>toi.</i>

P.

paal, <i>liri.</i>	pellén, <i>bio.</i>
paar (een), <i>paris ha.</i>	peper, <i>sang.</i>
paard, <i>djaran.</i>	persoon, <i>bia.</i>
paardetoom, <i>koemeng.</i>	petroleum, <i>lengi tanah.</i>
paddi, <i>pare warang.</i>	peuteren (neus), <i>gowir iroeng; (oor), hoeri tiloeng.</i>
palm (v. d. hand), <i>limang eppak.</i>	pijl, <i>iwèr; hoepèr.</i>
pan, <i>kewwiek; kaderang.</i>	pijn, <i>blara.</i>
pand, <i>sada.</i>	pijnigen, <i>denna blara.</i>
pap (v. rijst), <i>ara lebon.</i>	pijnboom, <i>poë.</i>
papaja, <i>padoe; moeöe djawa; oelang.</i>	pikken, <i>toking.</i>
papier, <i>soerat.</i>	pil, <i>ai plea warang.</i>
parelhoen, <i>manoe wodon?</i>	pink, <i>kikir anak.</i>
parkiet, <i>berrick.</i>	pinkoogen, <i>bre bilok.</i>
passen, <i>soba pelling.</i>	pissen, <i>hejat.</i>
peilen, <i>geba ladoen.</i>	plaats, <i>ola.</i>
peillood, <i>ladoen.</i>	plakken, <i>reggèt.</i>

plank, *arang*.
 plas, *kligon*.
 pleisteren, *lepa*.
 plicht, *ara*.
 plooien, *leppet*.
 pluim, *lado*.
 plukken, *boepoe*.
 plunderen, *battiraä*.
 pochen, *waäng getté*.
 poeder, *loek*.
 poes, *ti*.
 pogen, *soba; rasa*.
 pokken, *bellö*.
 poliep, *kroebis*.
 poliepje, *ladang*.
 pollepel, *paka (balong)*.
 pompoen, *bissi*.

pot, *oenoe*.
 poten, *päät; moela*.
 pralen, *denna gette*.
 praten, *toctoer*.
 prauw, *tena*.
 prediken, *pregesän*.
 prijs, *weling*.
 prijzen, *plewan*.
 prikken, *soek; tokan*.
 proeven, *rasa; soba rasa*.
 prop, *hebbou*.
 pruimen, *gemmoë*.
 puist (uitslag), *poeroe*.
 purgeeren, *ploro*.
 put, *wajer*.
 putten, *poto*.

R.

raken, *daä*.
 ram, *lēmboe lameng*.
 rand, *erich; wiwir*.
 rangschikken, *mekkot*.
 raspen, *korong (kabor)*.
 rat, *teöe*.
 rauw, *dään(q)*.
 ravijn, *nappoen*.
 recht, *molo; dellor; (haar),
 alang lonoeng; (boom), at
 lorak*.
 rechter, *wana*.
 regenen, *ocran baä*.
 regenscherm (inl.) *doko*.
 reiger, *tokkinong*.
 rein, *meloek*.
 rennen, *plari boelan*.

rentelen, *nekker*.
 rib, *korok*.
 riem (roei —) *toekoe; wehe*.
 rijden, *sakhan djaran*.
 rijk, *mennong balik*.
 rijksgebied (h) *oekoen*.
 rijp, *daha*.
 rijst, *ara; pare warang*.
 rillen, *elling*.
 rimpel, *loeloeng leppet*.
 ring, *kila(r?); kilassar*.
 ringworm, *wenne*.
 rispen, *derro*.
 ritselen, *sääk*.
 rivier, *wajer baän*.
 roeien, *toekoe*.
 roepen, *boong; dopo; liar*;

roepnaam, *narang dopo*.
 roer, *oeli*.
 roeren, *gaër; kaleng*.
 roest, *roetoe*.
 roesten, *roetoe ga*.
 rollen, *gogor*.
 rond, *goelo; goeër; bolor*.
 rondbrengen, *do*.
 ronken, *borok*.
 rood, *merak*.
 rook, *noehing*.
 rooken (tabak) *moessoeng*.

roosteren, *larang*.
 rooven, *hoema*.
 rotan, *gai*.
 rug, *toën*.
 ruggestreng, *tokon*.
 ruiken, *mowo*.
 ruilen, *seloen*.
 ruim, *penhang* (van iets groots).
 ruischen, *sāāk*.
 rukken, *helak*.
 rups, *oele*.
 rusten, *nari*.

S.

samen, *leleng; mogat*.
 samenkomen, *oetoeng; omok*.
 sampan, *geppoen*.
 saus (bij rijst), *loeroeng*.
 schaal, *radja wetto*.
 schaap, *lēmboe*.
 schaar, *goeti*.
 schade, *roegi*.
 schaduw, *wāoe*.
 scharen, *prading*.
 schateren, *to gekèr*.
 schedel (voor —), *hoewoeng*;
 (achter —), *(alang) korak*.
 scheef, *lekok; sekok; dogong*.
 scheenbeen, *korowolong*.
 scheiden, *belloen*.
 schelden, *boö; goeëer*.
 schelp, *ima*.
 schemeren (voor de oogen),
kirek.

schemering, *hewoet*.
 schenden, *hemmoë*.
 scheppen, *hoeroe*.
 scheren, *roët*.
 scherp, *dirang*.
 scherpen, *dekki* (punt er aan
 maken).
 schertsen, *grasa*.
 scheuren, *biha; bewwar*.
 scheut, *tawang*.
 schieten, *passak; tiroe*.
 schijnen, *nilo*.
 schild, *gili*.
 schildpad, *era; era noeling*.
 schillen, *kare? baga mage*.
 schim, *nitoeng*.
 schimmel, *kowan*.
 schip, *djoong*.
 schoen, *wāing lappi*.
 schommelen, *teok; djedjoe*.

schoon, <i>meloek</i> ; <i>mior</i> ; <i>sareng</i> .	sleutel, <i>koessing</i> .
schoonmaken, <i>denna meloek</i> .	sleutelbeen <i>waroe mappa</i> .
schop, <i>koeroe tanah</i> .	slijpen, <i>weloet</i> .
schoppen, <i>kedda</i> ; <i>sepa</i> .	slim, <i>akar</i> .
schotel, <i>basso</i> .	slingeren, <i>beleng</i> ; <i>teok</i> .
schoteltje, <i>piris</i> ; <i>nerang</i> .	slingerplant, <i>lanang</i> .
schouder, <i>palik</i> .	sloopen, <i>legga</i> .
schouderblad, <i>teppar</i> .	slot, <i>koessing</i> .
schrabben, <i>koer</i> .	sluieren, <i>lomboeng</i> .
schreeuwen, <i>liar</i> ; <i>gerri</i> .	sluiten, <i>lebbé</i> ; <i>bre</i> .
schreiën, <i>dani</i> .	smaken, <i>rasa</i> .
schrijven, <i>kela</i> .	smal, <i>kiwo</i> ; <i>lonok</i> .
schrikken, <i>beggo</i> .	smart, <i>soesar</i> .
schroef, <i>oehoe</i> .	smeden, <i>pidjer</i> .
schroeien, <i>loegoe</i> .	smelten, <i>lalang</i> .
schub, <i>ennang</i> .	smeren, <i>raing</i> ; <i>molang</i> .
schubbeziekte, <i>gorang</i> .	smeulen, <i>noehing baä</i> .
schudden, <i>leng</i> ; <i>reang</i> ; <i>lido</i> <i>ledeng</i> ; <i>redong</i> .	smijten, <i>belo</i> ; <i>siring</i> ; <i>roga</i> ; <i>geba</i> ; <i>baro</i> .
schuilen, <i>priping ei ai</i> ; <i>gerra</i> <i>gong</i> ; <i>gereng pita</i> .	snijden, <i>toedi</i> ; <i>boro</i> .
schuim, <i>boera</i> .	snikken, <i>sennöet</i> .
schuin, <i>loreng</i> ;	snoeien, <i>batti klereng</i> .
schuiven, <i>sorong</i> .	snoepen, <i>ga sessoe</i> ; <i>ga ep-ep-</i> <i>pang</i> .
schurft, <i>kroetok</i> .	snoer, <i>ledang</i> .
schuur, <i>brinet</i> ; <i>ronang</i> ;	snorken, <i>borok</i> .
scorpioen, <i>mekot</i> .	snuiten, <i>kringoet nawar</i> .
sidderen, <i>lelling</i> ;	spartelen, <i>bettok</i> .
sigaar, sigaret, <i>bakko wolot</i> .	speeksel, <i>iloer</i> .
slaaf, <i>ata maha</i> .	spek, <i>wawi woerang</i> .
slaan, <i>dola</i> ; <i>bikket</i> .	speld <i>penneti</i> ; <i>alang penneti</i> ; <i>elpenneti</i> .
slaap (v. 't. hoofd) <i>peppien</i> .	spelen, <i>lebbé</i> .
slachten, <i>batti</i> .	spiegel, <i>linong</i> ,
slang, <i>oelar</i> .	spier, <i>aling</i> .
slap (hangend touw) <i>klowok</i> .	spijker, <i>pakoe</i> .
slecht, <i>gois</i> ; <i>hemmoë</i> ; <i>djaoen</i> .	

- spijten, *meggoe*.
 spin, *koekoeraka*.
 spinneweb, *kawe ai*.
 spinnewiel, *djata kappa*.
 splijten, *bewwar*.
 spoedig, *roppo; brāan*.
 spoelen (mond), *lemmoet*.
 spons, *pöhö*.
 spoor (voet-), *waling*.
 spreken, *toetoer*.
 springen, *beltok*.
 sprinkhaan, *koat*.
 spuiten, *boēs*.
 spuwen, *niroe*.
 staan, *gerra*.
 staart (v. visch), *ewang*; (v. viervoeters), *iöer*; (v. vogels), *ladong*.
 stal, *kopor*.
 stam (familie), *koät*.
 stampen, *toeboeng; baai*.
 stamper, *aloe; boēs anak*.
 stank, *wàœk*.
 steen, *watœ*.
 stekel, *baing*.
 stekelvarken, *roetoeng*.
 steken, *soëk; robak*.
 stelen, *naö*.
 stem, *liar*.
 stengel, *koleng*.
 ster, *dala*; morgenster, *dala getté*; vallende ster, *dala horong*; opkomende ster, *dala nitang*; zevenster, *dala woenoe*; ladder? ster, *dala dāang*; man en vrouw ster, *dala wai lai*.
 sterk, *teggör*.
 sterven, *mate*.
 stijf, *deggèr*.
 stijven, *gahi*.
 stil, *bile*.
 stinken, *wàœk*.
 stoel, *kadera*.
 stof, *loëk; higin*.
 stofregen, *oeran reli; oeran kroën*.
 stok, *gai; ai*.
 stoken, *api; sorong api; olie stoken, api lengi; inl. drank stoken, api toea; zout stoken, api hini*.
 stollen, *dekkeng*.
 stom, *ngangan*.
 stomp, *boon; mohok*.
 stooten, *toebi*; met de hoorns stooten, *nidoë*; met de voeten ergens tegen stooten, *hidi*.
 storm, *pessœ*.
 stortregen, *wangak*.
 stout, *djäœn djemmôn*.
 straffen, *(h)œkœn*.
 strand, *alok; làœ nè*.
 streep, *œrat*.
 strik, *ilœ*.
 strooien, *behak*.
 stroomen, *bāū*.
 strop, *ilœ*.
 strot, *boïer*.
 stuip, *œroe widing*.

stuk, *wikir*.
 sturen, *natoe*.
 stutten, *toeke*.
 suiker, *hini mi*.

suikerriet, *teuwoe*.
 suiselig, *waën gléd*.
 sussen, *poïn mè*.

T.

taal, *sara*.
 tabak, *bakko*.
 tachtig, *poeloe waloe*.
 tafel, *medja*.
 tak, *klereng*.
 talrijk, *riwoen*.
 tam, *broe*.
 tamarinde, *mage*.
 tamtam, *gong*.
 tand, *nioeng*.
 tandeloos, *bloepoer*.
 tandpijn, *nioeng blara*.
 tandvleesch, *raïng*.
 tang, *kemmit*.
 tante, *naä; ina getté; ina kessik*.
 tasten, *ramang; keppa*.
 te, *bei*.
 teeken, *tadang; kela*.
 teekenen, *tadang; kela*.
 teen, *kikir*.
 tegenhouden, *agan; settoen; tahan*.
 tegengif, *aï pleu poeli*.
 tegenkomen, *reggan nora*.
 tellen, *gatta*.
 temmen, *denna broe*.
 tenger, *kalir*.

tergen, *poran*.
 terug, *walong*.
 tien, *poeloe(ha)*.
 toebehooren, *norang kenneha nimoeng*.
 toereikend, *doegar*.
 tol, *kotir*.
 tondel, *doedoe*.
 tong, *maä*.
 toom, *koemeng*.
 toonen, *doneng*.
 touw, *tali*.
 trappen, *hama*.
 trechter, *ponoe*.
 treffen, *daä*.
 trekken, *gide; bidar*.
 treuren, *waleng soesar; meggoe nora*.
 trommel, *djoeroe geddang*.
 trouwen, *kawit*.
 tufsteen, *(waloe) poëk*.
 tuin, *oema*.
 twee, *roea*.
 tweetal, *tale*.
 twintig, *poeloe roea*.
 twisten, *poenoe wiïng*.

U.

ui, *somoe*.

uit, *et*.

uitdoen, *bre; legga.*
 uitdrukken, *ipi.*
 uitglijden, *dohor; dessor.*
 uithalen, *gega.*
 uitkleeden, *legga; lewwa lipa.*
 uitknijpen, *posing; perra.*
 uitkomen, *bedda.*
 uitlachen, *tō lele; hoōt.*
 uitloopen, *lokka.*
 uitmeten, *hoeër.*
 uitnemen, *gega.*
 uitnoodigen, *noō.*
 uitslag (puist—), *poeroe.*

uitsluitend, *sādjang.*
 uitspansel, *deba dāāk.*
 uitspreiden, *bekkan; plaha.*
 uitspuwen, *loeä.*
 uitstaan, *pië.*
 uitsteken (tong), *plo māāng.*
 uitrekken, *bido.*
 uitwisschen, *berri.*
 uitwringen, *pole.*
 unster, *tibang.*
 uw *āoen* (enkelv.); *mioeng*
 (meerv.).

V.

vaak (slaap), *matang djekkoet.*
 vadem, *reppa.*
 vader, *ama.*
 vallen, *ellang; batoe.*
 vallende ziekte, *oeroe widening.*
 valsch, *boehe.*
 vandaag, *ena.*
 vangen, *raä.*
 varen (plant), *tekke mā.*
 varken, *wawi.*
 vasthouden, *netti.*
 vastzetten (in 't blok) *taga.*
 vatten, *raä; netti.*
 vechten, *tāoe.*
 veder, *woeloeng.*
 veel, *gawang; rakken.*
 veertig, *poeloe hoetoe.*
 vegen, *noni.*
 veger, *oni.*
 veinzen, *denna boehe.*
 vel, *oelit.*
 venster, *tipang.*

ver, *blawir.*
 veranderen, *seloen; baleng.*
 verbieden, *paot; djaga pita.*
 verbranden, *nope.*
 verbreedden, *dewwir.*
 verdeelen, *maä; boewoe.*
 verdienen, *ga gadji.*
 verdwalen, *bano hoelier.*
 verdwijnen, *potat.*
 vereeren, *rü signor; rü kroēs*
rü himang.
 vergeefs, *persoema.*
 vergelijken, *djereng.*
 vergeten, *hoelier.*
 vergiffenis, *apon; ampon.*
 vergift *rasong.*
 verhalen, *herrong.*
 verhemelte, *ngandeng.*
 verkeerd, *hala.*
 verklikken, *loreng.*
 verkoopen, *tea.*
 verkoudheid, *nawar.*

- verkwisten**, *belo ngawoeng*.
verlangen, *gai; gringan*.
verlaten, *loar leë*.
verliezen, *ilang; toma roegi*.
verlossen, *hoi*.
vermengen, *gewoen sampoer*.
vermolmd, *brewwoet*.
vermommen, *denna boboe*.
verpanden, *sada*.
verrot, *mòhòn(g)*.
versch, *dāān*.
verscheuren, *biha; sarot*.
verschoonen (zich), *nenang lipa*.
verschroeid, *loegoe(ng)*.
versleten, *goēng-; dū-; gois baū*.
verslikken, *hebber*.
verstaan, *raītang*.
verstoppjen, *sessoc*.
verstoppertje spelen, *balido*.
verstopt, *tekkér*.
verstuiken, *gleho*.
vertrappen, *hama*.
vervangen, *seloen*.
vervellen, *klokko; bobok; bak-*
kok.
verven, *lepa*.
verward, *dagir*.
verzuimen, *hoelier*.
verzwikken, *gleho*.
vet, b. n. *mosa; bolekk*.
vet, z. nw *uoera*.
veulen, *djaran anak*.
vier, *hoetoe*.
vierkant, *walan hoetoe*.
viertal, *liwoet*.
vies, *klo*.
- vijand**, *(ata) noehoe*.
vijf, *lima*.
vijftig, *poeloe lima*.
villen, *banit*.
vin, *keppik; koepik*.
vinden, *toma*.
vinger, *kikir*.
viool (v. bamboes) *santo*.
visch, *iang*.
vischhaak, *kawir*.
visschen, *sorong iang; long*
iang; rabang iang; denna
iang.
vlag, *toegoer*.
vlak, *dettoen*.
vlechten, *nana*.
vleermuis, *niī*.
vleesch, *meīng*.
vlek (witte- op de huid), *naoe*.
vleugel, *keppik; koepik*.
vlieg, *lale*.
vliegen, *horo*.
vlijtig, *bloegoeng*.
vlinder, *kikolilo; kikoelboek*.
vloed, *metting lema; tahi lema;*
tahi bennoe.
vloo, *mella*.
vluchten, *plari*.
vlug, *braan; roppo*.
vochtig, *narat*.
voeden, *bihin; wolik*.
voelen, *rasa*.
voet, *wai(ng)*.
voetangel, *hello; hello baīng*.
vogel, *kenneha horong*.
vogelnest, *koewoen*.

vol , <i>bennoe</i> .	vragen (om te krijgen), <i>nenni</i> ; (om te weten), <i>pra</i> .
voldóen , <i>riwa</i> .	vrede , <i>boera</i> .
volgen , <i>depo</i> .	vreesachtig , <i>wateng deddo</i> .
vollemaan , <i>woelan matang bennoe</i> .	vreezen , <i>bràoe</i> .
volop , <i>bennoe</i> .	vriend , <i>deoeng</i> ; <i>imoeng</i> .
voltooien , <i>denna sawe</i> .	vrijman , <i>atabiang</i> .
voorarm , <i>kaleng</i> .	vroeg , <i>kawoe</i> .
voordeel , <i>oentoeng</i> .	vroolijk , <i>blebboek</i> .
voorgaan , <i>noeloe</i> .	vrouw , <i>doea</i> ; <i>wai</i> .
voorhoofd <i>alang pocang</i> ; <i>waën pocang</i> .	vrucht , <i>woeä</i> .
voorraad (etens-), <i>naloeng</i> .	vuil , <i>mialk</i> .
voortduwen , <i>djekka</i> ; <i>djolang</i> .	vuilnis , <i>kroēt</i> .
voortslepen , <i>ngoro</i> .	vuist , <i>geggoen</i> .
voorzichtig , <i>sintido</i> .	vurig , <i>raning</i> .
vork , <i>hoeroe sóet</i> .	vuur , <i>api</i> .
vouwen , <i>leppét</i> .	vuurkei , <i>watoe api</i> .

W.

waaien , <i>aning</i> .	wannen , <i>titir</i> ; <i>deppi</i> .
waaijer , <i>plelier</i> .	wand , <i>gebbi</i> .
waaninnig , <i>waën roemang</i> .	wandelen , <i>bano dalang</i> ; <i>pasiár</i> .
waar (— heid), <i>molo</i> ; <i>dellor</i> .	wang , <i>pahong</i> , <i>pahoen</i> .
waar (ter plaatse), <i>epai</i> ; <i>eï apa</i> .	wants (veegluis), <i>maing</i> .
waarde (prijs), <i>weling</i> .	wapen , <i>dirang</i> .
waarlijk , <i>demméng</i> .	waringinboom , <i>bao</i> .
waarom , <i>denna apa</i> ; <i>loning apa</i> .	warm , <i>gahoe</i> .
wachten , <i>boeï</i> .	warren , <i>dagir</i> .
waggelen , <i>keo</i> .	was , <i>taroë</i> .
wakker , <i>nara</i> .	wasschen , <i>bopo</i> ; <i>rasi</i> ; <i>poeoe</i> ;
walgen , <i>boedjang</i> ; <i>boenar</i> ; <i>renna najer</i> .	wat? <i>apa?</i>
walvisch , <i>aing klaroe</i> .	water , <i>wajer</i> .
wan , <i>klekar</i> , <i>lida</i> .	waterachtig , <i>doe wajer</i> .
	waterpokken , <i>siang api</i> .

- watervloo**, *totoe?*
wedden, *nò wüing.*
weder, *walong.*
wederkeerig *wüing.*
weduwe, *doea liang.*
weduwenaar, *liang.*
weeken, *nèng.*
weenen, *dani.*
weerlicht, *hile.*
weerstrevig, *teggór.*
wees, *ata noehka.*
weg, *lalang.*
wegen, *tibang.*
weggaan, *bano.*
weggieten, *howe; lokka.*
wegjagen, *bewweng; sikka;*
keo.
wegleggen, *naï.*
wegnemen, *remma; regin.*
wegwaaien, *aning hoor.*
weiden, *peron.*
weigeren, *enne bli.*
weinig, *kessik ha; ha oepoe;*
een weinigje, teta ha.
wekken, *lerroe.*
wenden, *baler.*
wenken, *gawe.*
wenkbrauw, *matang kokon.*
wennen, *biassa.*
wenschen, *gringang; gai.*
wentelen, *gogor.*
werken, *goea servisoë.*
werk (om te kalfateren), *doe.*
doe.
werpen, *geba; belo; roga; si-*
ring; baro; v. dieren, bait.
- werpspies** (met wecrhaken),
wokat.
weten, *raïtang.*
wetten, *weloet.*
weven, *noroe; loroeng.*
wichelaar, *ata boessoeng.*
wie? *hai?*
wieden, *hokot waän.*
wiedijzer, *tèng, tè.*
wiel, *rota.*
wig, *ai soeri.*
wij, *ami; ita.*
wijd, *kleboe; klèn.*
wijfje (v. hond, kat), *moe-*
hoen.
wijs, *bisa, ngasian.*
wijwater, *wajer bentang.*
wijzen, *doneng, doeroe.*
wild, *lilang.*
willen, *gai.*
wimpers, *matang woeloeng.*
wind, *aning.*
winden, *ples; mboëng.*
winnen, *mennang.*
wit, *boera.*
wolk, *kroe; gebboe.*
wond, *lahéin; lahing.*
wonen, *dri.*
woord, *wa.*
worden, *dadi.*
worm, *oele.*
wortel, *ramoet.*
wrang, *bellar.*
wrat, *ila.*
wreef, *wüing eppak.*
wreken, *leppe.*

wrijven, *moho*; *djoedjan*.
wroeten, *mokar*.

wrong (haar —), *kèt kalang*.

Z.

zaad, *neang*.
zaaien, *boeri*; *nona*.
zacht, *bemmók*.
zadel, *djaran lappi*.
zadelen, *lappi djaran*.
zak, *karoeng*.
zalf, *ai plea molang*.
zand, *nè*.
zat, *boē*.
zee, *tahi*.
zeeëgel, *kook*.
zeer, *rakkan*.
zeeroover, *ata Ceram*.
zeeschuim (schuim op de ba-
ren), *tahi boera*; (schuim
v. de inktvisch) *noē*.
zeewaarts, *laoe na*.
zeewater, *tahi*.
zeeziek, *tahi boē*.
zeggen, *bètta*.
zeil, *ladjar*.
zeker (gewis), *demméng*.
zelden, *kassan*.
zelf, *meha*.
zelfde (het —), *hama hama*.
zemelen (b. v. v. rijst), *pare*
wòot.
zenden, *natoe*.
zes, *enna*.
zestig, *poeloe enna*.
zetten, *naï*.
zeug, *wawi inang*.

zeven, *pitoe*.
ziek, *blara*.
ziel, *maëng*; *alma*.
zien, *gota*; *ileng*; *nia*.
ziften, *sisi*.
zij (enkelv.) *nimoe*; (meerv.)
rimoe.
zijde, *seda*.
zijn (werkvv.) *norang*; (vnw.)
wimoeng.
zilt, *klamang?*
zingen, *cantar*; *denna naroe*;
orong.
zinken, *lemmer*.
zitten, *dri*.
zoet, *mi*.
zon, *lerro*; *dara*.
zonde, *dosa*, *hala*.
zondigen, *denna dosa*, *hala*.
zoo, *ganoetia*.
zooals, *ganoe*.
zooeven, *ena*; *saëna*.
zoomen, *posson*; *woedjoe*.
zoon, *mè lai*.
zorgen, *djaga*; *hoek pita*.
zout b. n. *berróe*; z. nw. *huni*;
hini berróe.
zuchten, *noeo*.
zuigen, *premmet*; *oehoeng*.
zuinig (zijn), *soepoen*.
zuiver, *meloek*.
zullen, *odi*.

zuster, <i>wiene</i> ; <i>woëë</i> ; <i>wari</i> .	zwam, <i>doedoe</i> .
zuur, <i>niloek</i> ; <i>hemmang</i> ; <i>asar</i> .	zwanger, <i>taïng gellé</i> .
zuurzak, <i>nakkat</i> .	zwart, <i>mitang</i> .
zwaaien, <i>betot</i> ; <i>hegon</i> .	zweep, <i>gai</i> .
zwaar, <i>brat</i> .	zweeten, <i>rewwoe</i> .
zwaard, <i>bida</i> ; <i>rodieng sonda</i> .	zwellen, <i>mella</i> .
zwager, <i>kera</i> .	zwemmen, <i>nani</i> .
zwagerin, <i>woëë</i> ; <i>wari</i> .	zweren, <i>bowo</i> .
zwak, <i>memnèk</i> .	zwijgen, <i>bile</i> .
zwaluw, <i>bera boeka</i> .	

D. G. 12 Augustus 1889.